

7 mei 2020
Auteur: Daphne Cornelisse

Onderzoek: Versoepeling van de maatregelen

Samenvatting

We mogen meer, maar willen we ook? Dit vinden mensen van de versoepelingen van het kabinet

Mensen in het land reageren positief over het stappenplan uit de lockdown dat het kabinet woensdagavond presenteerde. Toch is lang niet iedereen van plan gelijk weer van de versoepelingen gebruik te maken wanneer dat weer mag.

Dat blijkt uit een gewogen onderzoek van EenVandaag onder ruim 22.000 leden van het Opiniepanel. In een wederom goed bekeken persconferentie legde premier Rutte uit wat mensen de komende tijd wél weer konden doen. In vier stappen komt de samenleving grotendeels weer op gang.

Geen rijen voor de kapper

De eerste stap uit het plan is dat contactberoepen, zoals kappers, fysiotherapeuten en masseurs, weer aan de slag kunnen. Twee weken geleden was het dichthouden van de kappers nog de minst populaire verlenging. Niet geheel verrassend zijn veel mensen (82 procent) dan ook blij dat zij dat vanaf 11 mei wel weer kunnen.

Ondanks de steun voor het openen, aarzelen veel mensen om direct naar de kapper te gaan. 44 procent is van plan om de komende twee weken een kapper te bezoeken; 49 procent doet dat niet.

Een panellid daarover: 'Ook al is er misschien afstand tussen klanten, de kapper komt zelf wel met verschillende mensen in contact en daarna ook met mij. Ik betwijfel of elke kapper gaat controleren of een klant klachten heeft. En zelfs als kappers dat doen, biedt dat geen garantie.' Een verplicht mondkapje had volgens ondervraagden meer zekerheid geboden: 'Ik had verwacht dat mondkapjes voor kapper en klant verplicht zou zijn, jammer! Ik vind het risico te groot, dus ik ga niet.'

Ook niet massaal uit vanaf 1 juni

Deze aarzeling is ook terug te zien in de versoepelingen vanaf 1 juni. Wederom is de steun groot voor het onder voorwaarden heropenen van uitgaansgelegenheden. Toch is maar beperkt deel van plan daadwerkelijk naar een terras (48 procent) of restaurant (41 procent) te gaan. Nog minder animo is er voor een bezoek aan het café (26 procent), het museum (19 procent), de bioscoop (16 procent) of het theater (10 procent).

Zelfs over versoepelingen die op lange termijn ingaan, zijn mensen voorzichtig. Ook al zijn de meeste mensen (70 procent) blij met bijvoorbeeld het volledig opengaan van vakantieparken en campings vanaf 1 juli, gaan mensen niet massaal een vakantie in eigen land boeken. 18 procent is dat van plan. Met een groep van 10 procent die het al had geboekt, gaat ruim een kwart (28 procent) op vakantie in eigen land deze zomer.

Vanwaar de aarzeling?

In het onderzoek zijn twee duidelijke oorzaken te vinden voor de terughoudendheid van mensen om erop uit te gaan. De eerste is het gebrek aan (grote) behoefte. Alleen over terrassen (60 procent), kappers (57 procent) en restaurants (55 procent) zegt een meerderheid dat ze hebben gemist in de coronacrisis. Een stuk minder mensen hebben behoefte aan andere gelegenheden die open gaan, zoals het museum, café of het gebedshuis.

Ten tweede zijn veel mensen bang op veel van deze plekken besmet te raken met het coronavirus. Die angst voor besmetting is het grootst op plekken waar redelijk veel mensen weer binnen bij elkaar komen, zoals cafés (54%), georganiseerde samenkomsten (41%), sauna's (45%), gebedshuizen (41%), bioscopen (40%), theaters (40%) en restaurants (38%). Een ondervraagde die niet direct uitgaat wanneer dat kan: 'Alles wat in de buitenlucht kan tijdens deze zomermaanden vind ik een goed plan. Alle binnen plannen vind ik nog te risicovol en oncontroleerbaar.'

'Aantal besmettingen groeit: versoepelingen worden teruggedraaid'

Ook al blijven mensen voorzichtig, vinden de meeste mensen (54 procent) dat het kabinet in het juiste tempo maatregelen versoepelt. Verder vinden mensen de afbouw van maatregelen eerder te snel (25 procent) dan te langzaam (14 procent) gaan.

Toch verwachten mensen dat het kabinet de komende tijd moet terugkomen op, in ieder geval een deel, van de versoepelingen. De helft (50 procent) denkt dat het aantal besmettingen met de versoepelingen dermate toeneemt dat het kabinet ze moet terugdraaien. Een ondervraagde hierover: 'Als het kabinet één vinger geeft, nemen mensen de hele hand. Ik zie nu al overal dat mensen te makkelijk worden in het naleven van de regels.' Eenderde (36 procent) denkt dat het aantal besmettingen beperkt blijft en het kabinet niet hoeft terug te komen op versoepelingen.

Meer oog voor economie; voldoende perspectief voor ondernemers

Toen het kabinet twee weken geleden veel maatregelen verlengde, was er vooral onbegrip in het bedrijfsleven. Het kabinet zou te weinig oog hebben voor de economie. Die balans is nu wat meer hersteld, vinden ondervraagden. Na de vorige persconferentie gaf 43 procent aan dat het kabinet zich te veel richtte op de bestrijding van het virus en te weinig op de economie. Nu vindt slechts 20 procent dat nog. Meer mensen vinden dat de juiste balans is gevonden.

Ook ondernemers zijn blij dat het kabinet zich wat meer richt op wat wel kan. 65 procent van de bijna 2.000 ondervraagde ondernemers en zzp'ers uit het onderzoek zegt de komende tijd voldoende perspectief te hebben met het stappenplan van het kabinet: 'Tuurlijk had ik eerder open willen gaan met mijn restaurant, maar ik weet nu in ieder geval waar ik naartoe kan werken.' 29 procent van de ondernemers heeft onvoldoende perspectief.

Kappers

Het wordt druk bij de kapper

Kappers open vanaf 11 mei

De eerste versoepeling die ingaat is het heropenen van de kappers, fysiotherapeuten en andere contactberoepen vanaf volgende week. Kappers moeten verplicht op afspraak werken en moeten bij klanten controleren of zij klachten hebben.

In de kapsalon worden mondkapjes niet verplicht. Wel moet er anderhalve meter afstand gehouden worden tussen de klanten. Dat kan betekenen dat niet alle stoelen in een zaak gebruikt kunnen worden.

Vind je het een goede of slechte zaak dat de kappers begin volgende week onder deze voorwaarden weer open gaan?

Goede zaak: **82%**

Slechte zaak: **10%**

Weet niet / geen mening: **8%**

Ben je wel of niet van plan om de komende twee weken (weer) naar de kapper te gaan?

Dat ben ik wel van plan: **44%**

Dat ben ik niet van plan: **49%**

Weet niet / geen mening: **7%**

Basisscholen

Merendeel laat kind weer naar school gaan

De volgende vragen zijn alleen gesteld aan ouders met minstens een kind op de basisschool (n=816).

Eerder maakte het kabinet bekend dat de basisscholen vanaf 11 mei weer geleidelijk kunnen openen. Het kabinet wil dat kinderen in kleinere groepen naar school gaan om contact te minimaliseren. Kinderen zouden dan de helft van de normale lestijd weer op school doorbrengen.

In hoeverre heb je een duidelijk beeld hoe de school van jouw kind(eren) weer geopend wordt volgende week?

Zeer duidelijk: **45%**

Redelijk duidelijk: **37%**

Niet zo duidelijk: **14%**

Niet duidelijk: **4%**

Weet niet / geen mening: **0%**

Vind je het heropenen van de basisscholen op 11 mei verantwoord of onverantwoord?

Verantwoord: **68%**

Onverantwoord: **24%**

Weet niet / geen mening: **8%**

Ben je wel of niet van plan om je kind weer naar de basisschool te laten gaan vanaf 11 mei?

Ik laat mijn kind(eren) zeker naar school gaan: **72%**

Ik overweeg om mijn kind(eren) wel naar school te laten gaan: **8%**

Ik overweeg om mijn kind(eren) niet naar school te laten gaan: **8%**

Ik laat mijn kind(eren) zeker niet naar school gaan: **7%**

Weet ik (nog) niet / geen mening: **5%**

Versoepeling 11 mei

Steun voor eerste versoepeling

Per 11 mei mogen mensen in groepen van maximaal 10 personen weer samenkomen, mits zij anderhalve meter afstand houden. Ook mogen volwassenen weer niet-contactsporten (zoals tennis en golf) uitoefenen, maar nog niet in wedstrijdverband. Daarnaast mogen rij scholen weer rijles aanbieden. Ook roept het kabinet niet meer nadrukkelijk op om zoveel mogelijk thuis te blijven, maar vraagt mensen afstand te houden en drukke plekken te vermijden.

Vind jij het versoepelen van deze maatregelen onder deze voorwaarden een goede of slechte zaak?

	Goede zaak	Slechte zaak	Weet niet / geen mening
Rij scholen gaan weer open	64%	19%	17%
Mensen kunnen in groepen van maximaal 10 personen samenkomen, mits op 1,5 meter afstand	73%	20%	7%
Volwassenen mogen buiten weer niet-contactsporten uitoefenen (op 1,5 meter)	86%	8%	6%
Zoveel mogelijk thuisblijven wordt zoveel mogelijk afstand houden en drukke plekken vermijden	83%	12%	5%

Versoepelingen 11 mei

Driekwart gaat weer vaker naar buiten

Ben je wel of niet van plan om gebruik te maken van deze versoepelingen vanaf 11 mei?

	Wel van plan	Niet van plan	Weet niet / niet op mij van toepassing
Rijles nemen	3%	54%	43%
Samenkomen in groepen van max. 10 personen	35%	52%	13%
Met anderen buiten sporten op 1,5 meter afstand	20%	60%	20%
Weer meer naar buiten gaan, maar afstand houden en drukke plekken vermijden	74%	20%	6%

'Ik ben blij dat anderen weer meer vrijheid krijgen, maar vanwege mijn gezondheid maak ik er nog even geen gebruik van.'

Versoepelingen 1 juni

Fijn dat 't open gaat, maar ik ga niet

Als het aantal besmettingen in Nederland niet drastisch toeneemt, gaan 1 juni de bioscopen, theaters, cafés en restaurants weer gedeeltelijk open. Deze gelegenheden mogen open op reservering en met plek voor maximaal 30 personen. Bezoekers moeten 1,5 meter afstand houden, behalve gezinnen. Musea kunnen vanaf 1 juni ook open, maar bezoekers moeten wel reserveren voor hun bezoek.

Vind je het een goede of slechte zaak dat deze gelegenheden vanaf 1 juni weer open gaan onder deze voorwaarden?

	Goede zaak	Slechte zaak	Weet niet /geen mening
Cafés (binnen)	54%	33%	13%
Restaurants (binnen)	68%	22%	10%
Musea	76%	14%	10%
Theaters	62%	24%	14%
Bioscopen	63%	24%	13%

Ben je wel of niet van plan om vanaf 1 juni een bezoek te brengen aan deze gelegenheden?

	Wel van plan	Niet van plan	Weet niet / niet op mij van toepassing
Naar een restaurant	41%	48%	11%
Naar het theater	10%	78%	12%
Naar de bioscoop	16%	72%	12%
Naar een museum	19%	68%	13%
Naar een café	26%	63%	11%

Terrassen

Helpt gaat weer op het terras zitten

Vanaf 1 juni mogen restaurants en cafés ook hun buitenterassen onder voorwaarden weer openen. Iedereen moet op het terras dan aan een tafel zitten en mensen moeten 1,5 meter uit elkaar zitten.

Vind je het een goede of slechte zaak dat terrassen onder deze voorwaarden weer open kunnen vanaf 1 juni?

Goede zaak: 80%
Slechte zaak: 13%
Weet niet / geen mening: 7%

Ben je zelf van plan om vanaf 1 juni (weer) op een terras van een café of restaurant te gaan zitten?

Dat ben ik wel van plan: 48%
Dat ben ik niet van plan: 36%
Weet (nog) niet / geen mening: 16%

Overweeg je wel of niet een vakantie in eigen land te boeken als de vakantieparken en campings weer volledig openen vanaf 1 juli?

Ik had al een vakantie in eigen land geboekt: 10%
Ik had nog geen vakantie in eigen land geboekt, maar dat overweeg ik nu wel: 18%
Ik ben niet van plan om een vakantie in eigen land te boeken: 56%
Weet niet / geen mening: 16%

Versoepelingen 1 juli

Laatste versoepeling krijgt minste steun

Vanaf 1 juli kunnen wat het kabinet betreft campings en vakantieparken open. Ook mogen restaurants, bioscopen en theaters hun bezoekersaantal opschroeven naar maximaal 100 personen. Wel moeten mensen reserveren, 1,5 meter afstand houden en wordt hun plek aangewezen. Daarnaast kunnen kerken en crematoria hun deuren vanaf 1 juli weer openen en kunnen georganiseerde samenkomsten (bruiloften en begrafenis) tot 100 personen vanaf die datum doorgaan. Vanaf 1 september mogen sauna's, coffeeshops en sportscholen open.

Vind jij het versoepelen van deze maatregelen onder deze voorwaarden een goede of slechte zaak?

	Goede zaak	Slechte zaak	Weet niet / geen mening
Campings en vakantieparken volledig open vanaf 1 juli	70%	15%	15%
Restaurants, bioscopen en theaters verder open vanaf 1 juli	65%	19%	16%
Kerken en crematoria open vanaf 1 juli	72%	16%	12%
Samenkomsten (als bruiloften en begrafenis) tot 100 personen weer toegestaan na 1 juli	62%	23%	15%
Sauna's, coffeeshops en sportscholen open vanaf 1 september	54%	26%	20%

Geen versoepeling

Voldoende perspectief voor de komende maanden

Vind je het een goede of slechte zaak dat de volgende maatregelen niet versoepeld worden?

	Goede zaak	Slechte zaak	Weet niet / geen mening
Iedereen houdt buiten het eigen gezin 1,5 meter afstand	87%	10%	3%
Werkenden werken zoveel mogelijk thuis	87%	8%	5%
Evenementen met meer dan 100 personen blijven minimaal tot 1 september verboden	81%	12%	7%
Geen betaald voetbalwedstrijden tot 1 september	76%	15%	9%

Als je kijkt naar het totale pakket versoepelingen die het kabinet heeft aangekondigd, wat had het kabinet volgens jou moeten besluiten? Het kabinet ...

- ... heeft de juiste maatregelen versoepeld: 49%
- ... had meer maatregelen moeten versoepelen: 20%
- ... had andere maatregelen moeten versoepelen dan deze: 9%
- ... had geen maatregelen moeten versoepelen: 14%
- Weet niet / geen mening: 8%

Biedt het kabinet jou met de aangekondigde versoepeling van maatregelen voldoende of onvoldoende perspectief voor de komende maanden?

Met perspectief bedoelen we of je met deze versoepeling weet waar je aan toe bent de komende tijd.

Voldoende: 70%

Onvoldoende: 22%

Weet niet / geen mening: 8%

Versoepelingen 1 juli

Kappers, terras en restaurants worden gemist

In hoeverre heb je de afgelopen tijd behoefte gehad gebruik te maken van of een bezoek te brengen aan de volgende diensten?

	Sterk	Redelijk	Niet zo	Geen	Weet niet
Museum	5%	15%	21%	59%	0%
Bioscoop	6%	14%	24%	56%	0%
Restaurant (binnen)	22%	33%	16%	28%	1%
Café (binnen)	14%	17%	20%	49%	0%
Terras	31%	29%	13%	26%	1%
Theater	6%	14%	25%	54%	1%
Kapper	30%	27%	16%	27%	0%
Fysiotherapeut	13%	11%	13%	62%	1%
Schoonheidsspecialisten	5%	7%	11%	75%	2%
Sauna	4%	6%	10%	80%	0%
Gebedshuizen (kerken, moskee etc.)	7%	6%	8%	78%	0%
Georganiseerde samenkomsten (bruiloften, begrafenissen)	10%	15%	14%	58%	3%

Besmetting

Vooral binnen bang voor besmetting

Het kabinet benadrukt dat bij het heropenen van gelegenheden mensen alsnog zoveel mogelijk 1,5 meter afstand moeten bewaren om het aantal besmettingen te beperken.

Ben je wel of niet bang dat je bij een bezoek aan de volgende diensten besmet raakt met het coronavirus?

	Ben ik wel bang voor	Ben ik niet bang voor	Weet niet
Museum	24%	65%	11%
Bioscoop	40%	48%	12%
Restaurant (binnen)	38%	53%	9%
Café (binnen)	54%	36%	10%
Terras	23%	69%	8%
Theater	40%	47%	13%
Kapper	22%	69%	9%
Fysiotherapeut	21%	65%	14%
Schoonheidsspecialisten	24%	55%	21%
Sauna	45%	35%	20%
Gebedshuizen (kerken, moskee etc.)	41%	40%	20%
Georganiseerde samenkomsten (bruiloften, begrafenissen)	43%	42%	14%

Overheid

Goed tempo, goede balans?

Als je kijkt naar het totale stappenplan voor de versoepeling van de coronamaatregelen, wat vind je van het tempo waarin het kabinet dat doet?

Het kabinet bouwt te snel maatregelen af: **25%**

Het kabinet bouwt in het goede tempo maatregelen af: **54%**

Het kabinet bouwt te langzaam maatregelen af: **14%**

Weet niet / geen mening: **7%**

Hoeveel vertrouwen heb je in de manier waarop de overheid omgaat met de uitbraak van het coronavirus?

Met 'overheid' bedoelen wij de betrokken organisaties. Denk aan het RIVM, de GGD of het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Veel vertrouwen: **24%**

Redelijk veel vertrouwen: **47%**

Niet zo veel vertrouwen: **16%**

Helemaal geen vertrouwen: **9%**

Weet niet / geen mening: **4%**

Het kabinet moet zijn aandacht verdelen tussen 'het stoppen van het coronavirus' en 'de economische problemen'.

Wat vind je van de huidige balans tussen deze twee elementen? Kies hieronder de stelling waar je het 't meeste eens bent.

Het kabinet heeft nu een balans gevonden tussen 'het stoppen van het coronavirus' en 'de economische problemen'. : **49%**

Het kabinet richt zich nu te veel op 'het stoppen van het coronavirus' en te weinig op 'de economische problemen'. : **20%**

Het kabinet richt zich nu te weinig op 'het stoppen van het coronavirus' en te veel op 'de economische problemen'. : **11%**

Weet niet / geen mening: **10%**

Mondkapjes

Kwart gaat ook buiten ov aan de mondkapjes

Veel andere Europese landen raden hun inwoners aan om mondkapjes te dragen in publieke ruimtes als winkels en het openbaar vervoer. De kapjes zijn niet verplicht en ze zijn van stof - dus niet de chirurgische maskers die in de zorg worden gebruikt. Dragen ervan gaat dus niet ten koste van zorgmedewerkers, maar stoffen kapjes beschermen ook minder goed.

Behalve in het openbaar vervoer raadt het RIVM niet aan mondkapjes te dragen in de publieke ruimte. Bij bezoek aan kappers en andere contactberoepen, uitgaansgelegenheden en andere gelegenheden waar versoepeling is aangekondigd, wordt een mondkapje niet verplicht. Premier Rutte zei wel dat mondkapjes gedragen kunnen worden waar 1,5 meter afstand houden niet mogelijk is.

Vind je dat het kabinet Nederlandse burgers actief moet aanraden om (stoffen) mondkapjes te dragen in publieke ruimtes zoals winkels en op straat?

Wel aanraden mondkapjes te dragen: **36%**

Niet aanraden mondkapjes te dragen: **48%**

Weet niet / geen mening: **16%**

Stel je voor dat niet-medische mondkapjes makkelijk verkrijgbaar zouden zijn voor jou. **Ben je wel of niet van plan om in openbare ruimtes een mondkapje te dragen, ook al raadt het kabinet dat op de meeste plekken niet aan?** *Let op: het gaat dus niet om de chirurgische kapjes die door zorgmedewerkers worden gebruikt. Selecteer slechts één antwoord.*

Ben ik wel van plan: **23%**

Ben ik niet van plan: **65%**

Weet niet / geen mening: **12%**

Slag om arm

Nu versoepelen, later terugdraaien

Het kabinet gaf in de persconferentie van woensdag aan een slag om de arm te houden. Als het aantal besmettingen de komende tijd toeneemt zal het kabinet de versoepeling (deels) terugdraaien. Het kabinet en het RIVM zullen elke week bepalen of het aantal besmettingen te veel is toegenomen en of er maatregelen weer worden aangescherpt.

Welke aanpak heeft jouw voorkeur?

Nu maatregelen versoepelen en mogelijk de versoepeling terugdraaien als het aantal besmettingen weer toeneemt: **69%**

Nu geen maatregelen versoepelen zodat er ook niets teruggedraaid hoeft te worden: **25%**

Weet niet / geen mening: **6%**

Verwacht je wel of niet dat het aantal besmettingen de komende maand dermate zal groeien dat het kabinet de aangekondigde versoepeling van maatregelen (deels) moet terugdraaien?

Dat verwacht ik wel: **50%**

Dat verwacht ik niet: **36%**

Weet niet / geen mening: **14%**

EenVandaag Opiniepanel

Over dit onderzoek

Het onderzoek is gehouden van woensdagavond 6 mei (na de persconferentie) tot donderdagmiddag 7 mei 2020. Aan het onderzoek deden 22.361 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee. Het onderzoek is na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Jeroen Kester:
jeroen.kester@eenvandaag.nl

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit 70.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen.

